

GAZETA LWOWSKA

wychodzi codziennie rano

Ceny prenumeraty we Lwowie:	Telefony:	ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:	CENA NUMERU	Ceny ogłoszeń:
bez doręczenia do domu miesięcznie zł. 5- z dostawą do domu zł. 5-30	REDAKCJI 27, 71-02.	LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. p.	20 gr.	Za 1 wiersz milimetr. (6 1/2 cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 30, w nadesłanym i w nekrologach gr. 50, w kronice, repertuar, oświadczeniach gospodarczych, waski w tekście gr. 20, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1-.-. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje, prywatne słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 5. Z zastrzeżeniem miejsc 25 proc. Zagraniczą, o 50 proc. drożej
na prowincji: z przesyłką pocztową zł. 5-30 za granicą zł. 8-	ADMINISTRACJI 14-27.	Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty. Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.		

ANGLJA I SOWIETY.

Było do przewidzenia, że proces inżynierów angielskich w Moskwie urosnie do rozmiarów wielkiej sensacji politycznej, którą w tej chwili można nazwać angielsko-sowieckim konfliktem.

Mniej nas obecnie obchodzi geneza procesu, głosy, jakie na jego temat dają się słyszeć na świecie, a wreszcie fakt, czy winnymi w rzeczywistości, czy też niewinnymi byli oskarżeni. Procesy takie nie są zresztą w Rosji niczem nadzwyczajnym. Wszak tkwi jeszcze w pamięci proces szachtyńskich specjalistów z 1928 roku, w którym wplątani byli niemieccy specjaliści, a który miał na celu wyjaśnienie, dlaczego Zagłębie Donieckie nie wypełnia swego zadania według planu piatiletki. Pamiętamy też proces „partii przemysłowej” z roku 1930, w którym podczas sądowego śledztwa figurowali w charakterze inspiratorów najwybitniejsi działacze polityczni Francji, Francuzi generałowie, rosyjscy białoswardziści, angielski pułkownik, tamniczy Lawrence i inni.

Mogą sobie jedni tłumaczyć, że przy czyną tego procesu były trudności wewnętrzne, usiłowanie sugerowania masom, że niepomyślny stan przemysłu, że płynąca stąd nędza i głód, wywołane zostały przez zbrodniczy sabotaż elementów antyrewołucyjnych, kierowanych rzekomo przez antybol-szewicką akcję cudzoziemską. Można rzucić twierdzenie, że proces ostatni posiada liczne analogie z procesem z r. 1928. Że mianowicie wówczas chodziło Sowietaom o zerwanie układów handlowych z Niemcami. Tym zaś razem zatrzymały się na martwym punkcie rokowania handlowe sowiecko-angielskie. Sowiety chciały je ruszyć. Można powtarzać, że rząd sowiecki ma obecnie spłacić wielkie sumy firmom angielskim, i to w walucie zagranicznej. Firmy Wickersa bolszewicy zalegają pół miliona funtów szterlingów, a innym firmom są winni około ośmiu milionów funtów szterlingów. Teraz Sowietaom jest oczywiście bardzo trudno zgromadzić tak wielkie sumy. Dlatego to rzekomo proces przeciw inżynierom firmy Wickersa zainicjowany został w tym celu, aby wymusić zmniejszenie należności lub też odroczenie ich spłaty. Można też wziąć pod uwagę argument Sowietaów, że „burżuazja światowa” wszelkimi środkami walczy przeciw państwu bolszewickiemu, i że „nie można wierzyć przedstawicielom burżuazji”.

To wszystko były jednak dla świata rzeczy stojące na dalszym planie. Mniej interesujące. Natomiast z zaciekawieniem a także i z niepokojem obserwowano mowę prokuratora republiki Wyszynskiego, która obfitowała w ostre momenty antyangielskie. Zwłaszcza ten ustęp, w którym mówił o wrogach ZSSR, „wywierających niedopuszczalną presję moralną, co spotkało się z zasłużoną odprawą, albowiem ZSSR nigdy nie dopuści do żadnego wtarcania się do swoich spraw wewnętrznych”. Dziwiono się obrońcom obywateli angielskich, występującym raczej w roli prokuratorów i oskarżających obywateli angielskich o sprowokowanie Rosjan. Dziwiono się powiedzeniu obrońcy Mac Donalda, który wprost

oświadczył, że „trudno wymagać od Anglika, aby prowadził propagandę sowiecką wśród obywateli sowieckich”.

Ale najistotniejszym dla zagranicy

stało się to, że istotnie bezpośrednio po procesie powstał pomiędzy ZSSR a Anglią stan wojny gospodarczej. Anglia ogłosiła embargo w stosunku do towarów sowieckich. W bezpośred-

niej na to odpowiedzi wydał komisarz handlu zagranicznego rozporządzenie, zakazujące sowieckim instytucjom gospodarczym dokonywania jakiegokolwiek zakupów na rynku angielskim, a także wstrzymujące wszelkie zamówienia sowieckie dla przemysłu angielskiego. Zabroniono kontraktowania okrętów, płynących pod flagą angielską, wprowadzono ograniczenia dla transportu angielskiego przez ZSSR. Zakazano sowieckim organizacjom transportowym omijanie portów Wielkiej Brytanii. Polecono pobieranie we wszystkich portach sowieckich podwyższonych opłat portowych od statków angielskich i t. d.

Interesuje ta sprawa niewątpliwie poważnie i nas. Wszak Sowiety są naszym bezpośrednim, największym sąsiadem od wschodu, z którym weszliśmy w czasach ostatnich w bliższy kontakt. Anglia zaś jest najpotężniejszym mocarstwem, będącym w stosunkach bardzo naprzężonych z innym sąsiadującym z nami państwem: z hitlerowskimi Niemcami. Zdajemy sobie w szczególności sprawę z tego, co zaszło ostatnio w Anglii w stosunku do nas. Wiąc najwybitniejszy angielski mąż stanu Sir Austin Chamberlain podał miążdżącej krytyce obecne dążenia Niemiec, przestrzegając cały cywilizowany świat przed niebezpieczeństwem, które grozi ludzkości ze strony szalejącego hitleryzmu. Równocześnie na łamach prasy angielskiej zabrał głos wybitny polityk, poseł do parlamentu, generał Spears, potępiając zakusy Niemiec w kierunku oderwania od Polski Pomorza, Wielkopolski i Górnego Śląska. Rzecz zaś zrozumiała, że odezwanie się Spearsa na łamach prasy angielskiej w chwili, gdy prasa ta zasypany jest przez hitlerowskie biuro propagandy w Londynie alarmującymi wieściami o rzekomym znaczeniu się Polaków nad bezbroną ludnością niemiecką, wołającą o pomoc Rzeszy, — jest dla nas Polaków wydarzeniem, zasługującym na szczególną uwagę.

Dlatego też konflikt angielsko-sowiecki — wyznajmy to otwarcie — nie jest nam miły. Inna rzecz, że z całą niemal stanowczością można już dziś twierdzić, że koniec tego konfliktu nie jest chyba daleki. Tego rodzaju przekonanie panuje zresztą powszechnie w Londynie. Moskwa ma poza kłopotami wewnętrznymi także i kłopoty zewnętrzne. Zaogniają się stosunki między rządem sowieckim a Mandżurią z racji nieporozumień co do użytkowania taboru kolejki wschodnio-chińskiej. Możliwe, że londyńskie alarmy na temat grożącego rzekomo z tego powodu nieuniknionego zatargu zbrojnego pomiędzy ZSSR a Japonią są świadomie przesadzane, nie ulega wszakże wątpliwości, że w tamtą stronę muszą Sowiety wyteńczyć największą swą uwagę. Nie brak także kłopotów i Anglii. Sciera się ona obecnie w kwestiach zasadniczych dla niej znaczenia ze Stanami Zjednoczonymi i nowych kłopotów przysparza sobie nie zechcą. Stąd alarmy, podnoszone na temat angielsko-sowieckiego konfliktu, zbyt głośnie nie powinny być brane. Z tej strony niebezpieczeństwo pokojowi światowemu nie zagraża.

Zgromadzenie Narodowe zwołane na dzień 8-go maja.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 26 kwietnia. (Sz) Dnia 26 b. m. Pan Prezydent Rzeczypospolitej podpisał na podstawie artykułu 39 Konstytucji dekret o zwołaniu Zgromadzenia Narodowego.

Zgromadzenie Narodowe dla obioru Prezydenta Rzeczypospolitej odbędzie się dnia 8 maja w Warszawie.

Dziś przed południem Pan Premier Prystor udał się na Zamek, gdzie został przyjęty na dłuższej audjencji przez Pana Prezydenta Rzplitej.

Po tej audjencji Pan Premier Prystor złożył wizytę Marszałkowi Sejmu Światelskiemu, któremu doręczył zarządzenie Prezydenta Rzplitej.

Ogłoszenie dwóch ważnych ustaw nastąpi w dniach najbliższych.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 26 kwietnia. (Sz) Dowiadujemy się, że w najbliższych dniach ogłoszona będzie w Dzienniku Ustaw reszta ustaw, uchwalonych przez ciała ustawodawcze w ciągu ubiegłej sesji.

Między innymi ogłoszona będzie ustawa o szkołach akademickich i ustawa o pełnomocnictwach dla Prezydenta Rzplitej.

Kontrofensywa armji chińskiej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 26 kwietnia. (G) Z Londynu donoszą: Według wiadomości z Czang-Czun, poseł japoński przy rządzie mandżurskim gen. Muto oświadczył, że pogłoski o rzekomem wycofaniu wojsk japońskich z Chin i o zaniechaniu zamiaru ofensywy na Pekin i Tsientsin nie odpowiadają prawdzie.

Armia japońska, według oświadczenia gen. Muto, wraz z armją mandżur-

ską zajmie Pekin, w ten sposób bowiem zagrożenie Mandżurji będzie ostatecznie rozwiązane, a wnioski i sprawozdania Lyttena, komplikujące sytuację polityczną na Dalekim Wschodzie, będą udaremnione.

Według doniesień z Pekinu, wojska chińskie rozpoczęły kontrofensywę wzdłuż rzeki Luan.

Pod rządami Adolfa Hitlera.

Wzrost bezrobocia. — Konfiskata dzieł 15 profesorów.

Berlin, 26 kwietnia. (PAT) Ogłoszone dane o bezrobociu w Niemczech wykazują dalszy wzrost liczby bezrobotnych o 69.000 osób, tak, że obecnie liczba bezrobotnych w Niemczech wynosi 5.530.000 osób.

Hamburg, 26 kwietnia. (PAT) Komitet do walki z antyniemieckim duchem studentów uniwersytetu w Kilonji skonfiskował w wypożyczalniach znaczną ilość książek. Przeprowadzono również rewizję w bibliotece uniwersyteckiej, gdzie skonfiskowano dzieła 15 profesorów uniwersytetu, którzy nie cieszą się zaufaniem studentów.

Berlin, 26 kwietnia. (PAT) Prezydent policji w Lubecie rozwiązał orga-

nizację gen. Ludendorffa tak zw. „Tanenberg Bund” oraz związek radykalno-drasowy „Schwarzfront”.

STUDENCI RUGUJĄ Z UNIWERSYTETU PROFESORÓW.

Hamburg, 26 kwietnia. (PAT) W uniwersytecie kilonjskim związek studentów nacjonalistycznych złożył rektorowi listę 28 profesorów i docentów Żydów i sympatyków stronnictw lewicowych, a nawet takich, którzy — zdaniem studentów — nie posiadają ich zaufania. Związek wzywa tych profesorów, by niezwłocznie prosili o urlopy i grozi w razie sprzeciwu energiczną akcją, która zmusi władze do usunięcia tych profesorów z uniwersytetu.

Nowy Zarząd Polskiego Tow. Filologicznego.

Na walnym zgromadzeniu Polskiego Tow. Filologicznego, które odbyło się w Uniwersytecie JK we Lwowie, wybrany został zarząd tego Tow. w następującym składzie uczonych:

Prezes: prof. dr. L. Cwikliński (Poznań), wiceprezesi: prof. K. Chyliński (Lwów — urzędujący wiceprezes), prof. dr. T. Zieliński (Warszawa), prof. dr. L. Stennbach (Kraków), prof. dr. J. Oko (Wilno), wizytator W. Ogrodziński (Katowice).

Członkowie zarządu (we Lwowie): dyr. dr. A. Bednarowski, prof. dr. E. Bulanda, prof. dr. Wł. Chodaczek, prof. dr. R. Ganszyniec, prof. M. Golias, prof. Wł. Gruzewski, doc. dr. K. Jarecki, wizytator L. Jus, prof. dr. St. Pilch, prof. M. Szczerbański, radca dr. W. Śmiałek.

Członkowie zarządu z poza Lwowa: rektor dr. G. Przychocki (Warszawa), prof. dr. St. Srebrny (Wilno), prof. dr. J. Sajdak (Poznań), prof. M. Rozmarynowicz (Kraków).

Zastępcy członków ze Lwowa: doc. dr. M. Auerbach, asystent dr. K. Majewski, prof. J. Paszkiewicz, prof. dr. J. Smereka, dyr. J. Szmyt.

Zastępcy członków zarządu z poza Lwowa: doc. dr. K. Kumaniecki (Kraków), kand. filol. klas. Al. Buse (Łódź), prof. dr. R. Schaechterówna (Brzeżany), prof. dr. St. Seliga (Warszawa), prof. J. Plemia (Katowice).

Do komisji rewizyjnej weszli ze Lwowa: prof. dr. A. Rapaport, prof. St. Cygan, dyr. Ed. Skarbiński; z poza Lwowa: dyr. dr. Eug. Mańkowski (Warszawa), prof. K. Issakiewicz (Stanisławów).

Komitet Redakcyjny: Prof. dr. R. Ganszyniec, redak. naczelny (Lwów), prof. dr. T. Zieliński, współredaktor „Eosu” (Warszawa), rektor dr. St. Witkowski, redaktor „Studia Leopolitana” (Lków), prof. J. Szczepański, współredaktor „Kwartalnika Klasycznego” (Lwów), prof. dr. S. Hammer (Kraków), rektor dr. J. Sajdak (Poznań), rektor dr. G. Przychocki (Warszawa), wizytator W. Ogrodziński (Katowice), Al. Buse (Łódź).

We wczorajszym komunikacie o obradach seimu filologów polskich zasza pomyłka. Obradom przewodniczył prof. dr. Stanisław Pilch, a nie prof. Pilat.

Zeznania Henryka Zaremby.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 26 kwietnia. (G) Na żądanie sądu krakowskiego, w którym toczy się proces Gorgonowej, prezes warszawskiego sądu okręgowego zawiadził Henryka Zarembe wraz z Romusią do sądu grodzkiego przy ulicy Miodowej 21.

GORGONOWA NIE ZŁAMAŁA ROMUSI RĘKI.

Zaremba przybył bez Romusi. Zapytany przez przewodniczącego, czy wie o tem, iż Gorgonowa złamała Romusi rękę, oświadczył Zaremba kate-

gorycznie, iż jest to nieprawda. Wersja ta pochodzi stąd, że swego czasu Gorgonowa niechcąc pociągnąć Romusię za rękę i wówczas trzeba było wzywać lekarza, ale złamania żadnego nie było. Na pytanie, czy w razie potrzeby Romusia mogłaby być sprowadzona do sądu, oświadczył Zaremba, że może to nastąpić na każde żądanie.

Zaprotokołowane zeznania Zaremby przesłano do prezesa warszawskiego sądu okręgowego, który przesłał je do Krakowa.

Katastrofa hydroplanu pasażerskiego 8 ludzi poniosło śmierć.

Rzym, 26 kwietnia. (PAT) Hydroplan francuski, kursujący na linii Marsylja—Bagdad, w dn. 23 bm. wyleciał z wyspy Korfu z 3 ludźmi załogi i 5-ma pasażerami, którzy od tej chwili przepadli bez wieści.

Dziś zostali oni odnalezieni w pobliżu Orsomarso w prowincji Cosenza, gdzie aparat uległ rozbięciu, zawadziwszy o skałę. Cała załoga i pasażerowie ponieśli śmierć.

RADA GRODZKA BEZPARTYJNEGO BLOKU WSPÓŁPRACY Z RZĄDEM WE LWOWIE

zawładania, że w sobotę, dnia 29 kwietnia 1933 r. w sali Klubu Towarzystwa pl. Maracki 1. 4 (Hotel Europejski), korespondent I. K. C. w Berlinie red. TADEUSZ HELLER wygłosi prelekcję pt.:

„Rewolucja narodowa w Niemczech” (PRAWDZIWE OBLCZE HITLERYZMU).

Początek o godzinie 19-tej.

Wstęp za zaproszeniami.

Wielki zjazd gospodarczy

odbędzie się w Warszawie w pierwszych dniach maja.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 26 kwietnia. (Sz) Dowiadujemy się, że szereg organizacyj gospodarczych przygotowuje wielki zjazd w Warszawie celem omówienia aktualnych zagadnień w dziedzinie go-

sposdarczej. Na zjeździe tym będą wygłoszone referaty, które posłużą do sprecyzowania postulatów zjazdu.

Zjazd ten odbędzie się w pierwszych dniach maja i potrwa trzy dni.

Dodatnie i ujemne strony projektu przeniesienia Izby Skarbowej II. ze Lwowa.

Poruszona przed kilku dniami kwestja możliwości rozdzielenia Izby Skarbowej II we Lwowie i utworzenia dwóch izb dla Tarnopola i Stanisławowa, wywołała zainteresowanie i dyskusję przede wszystkim wśród sfer urzędniczych bezpośrednio związanych z problemem ewentualnej zmiany miejsca siedziby Izby. Poza tem wysunięto w dyskusji szereg argumentów omawiających szczegółowo dodatnie i ujemne strony projektu, z punktu widzenia różnych interesów.

Za projektem przemawiają względy łączące się z zaniechaniem zmian w podziale terytorjalnym województw, oraz względy organizacyjne. Podkreślają jednak, że instytucja Izby Skarbowej II została we Lwowie zadowolniona, dobrze i bez trudności obsługuje tereny województw tarnopolskiego i stanisławowskiego. Izba ta przez trzy lata sprawnie i bez jakiegokolwiek trudności załatwia sprawy ludności województw stanisławowskiego i tarnopolskiego, a względy koniunktury gospodarczej obecnej chwili nie są argumentem dla szukania nowych siedzib. Wyssuwa się więc kwestja kosztów takiej reorganizacji i sposobu pokrycia kosztów przeniesień około 200 urzędników z rodzinami. Dalej wysuwana jest kwestja zapewnienia urzędnikom ich

rodzinom odpowiednich mieszkań. Sferzy urzędnicze wysuwają jeszcze problem umieszczenia dzieci rodzin urzędniczych w szkołach w nowej siedzibie i obawiają się, że dzieci mogą ponieść duże straty. Niemniej urzędnicy obawiają się utraty zajęć ubocznych i zajęć ich członków rodziny z chwilą opuszczenia Lwowa.

Z utworzeniem nowej Izby łączy się konieczność kreowania stanowiska prezesa, pięciu stanowisk naczelników wydziałów i kilkanaście stanowisk kierowników oddziałów, dalej kwestja sposobu pokrycia czynszów za lokale służbowe. Za pozostaniem we Lwowie przytaczany jest argument, że Izba wykonyje nadzór nad urzędami zupełnie sprawnie tak samo, jak gdyby siedziba jej był Tarnopol lub Stanisławów, umieszczenie zaś Izby w centrum jej obszaru nie jest więc koniecznym.

W argumentach przemawiających za przeniesieniem Izby podniesiono, że klienci dla załatwienia spraw jeżdżą muszą do Lwowa, zamiast załatwiać sprawy na miejscu. Argument przeciwny określa, że Izba Skarbowej, jako władza drugiej instancji ma stosunkowo mało czynności, które wymagałyby bezpośredniego zetknięcia się z interesantami, a z drugiej strony klienci jej nawet do przeniesienia Izby do Stani-

slawowa czy Tarnopola, będą musieli jeździć do Lwowa dla załatwienia interesów handlowych, kredytowych, cłowych i t. d., załatwiając wszystkie sprawy razem.

W dalszej dyskusji na temat możliwości przeniesienia Izby do Tarnopola i Stanisławowa, przytoczone będą niewątpliwie nowe argumenty należycie oświetlające całe zagadnienie przed ostateczną decyzją. (Wschód).

NOWY STAROSTA W CZORTKOWIE.

Czortków, 26 kwietnia. Nowy starosta powiatowy w Czortkowie, dotychczasowy starosta w Zbarażu, p. Jerzy Muszyński, objął urządowanie.

UKOŃCZENIE ŚLEDZTWA W SPRAWIE MAJORA STAWIŃSKIEGO.

Warszawa, 26 kwietnia. (G) Sędzia śledczy Wojskowego Sądu okręgowego ukończył wczoraj śledztwo w sprawie majora Stawińskiego. Akta przesłane będą Urzędowi prokuratorskiemu celem sporządzenia aktu oskarżenia o zabójstwo Jankowskiego. Sprawa znajdzie się na wokandzie sądowej w maju.

Z Zagłębia naftowego.

Borysław, 26 kwietnia.

W sprawie utworzenia sądu grodzkiego. Na posiedzeniu Rady Tymcz. Zarządu m. Borysławia zapadła jednomyślna uchwała w sprawie wniesienia do sądu okręgowego w Samborze memoriału odnośnie do projektu władz, które powzięły zamiar kreowania sądu grodzkiego w Borysławiu.

Rada m. Borysławia czyni starania o utworzenie w Borysławiu również sądu pracy, urzędu skarbowego i notariatu. Urzędy te będą ważnym czynnikiem w rozwoju miasta, którego ludność liczy obecnie ponad 40.000 osób.

W związku z tem delegacja Tymcz. Zarządu m. Borysławia z komisarzem Rossowskim na czele udała się dziś do Prezydium Sądu Okręg. w Samborze celem wręczenia memoriału i omówienia sprawy budowy gmachu sądu grodzkiego w Borysławiu.

Bojkot towarów niemieckich. Rada Tymcz. Zarządu m. Borysławia na wczorajszym posiedzeniu uchwaliła jednomyślnie rezolucję, w której oświadcza, że łączy się z całym cywilizowanym światem przeciwko zakusom niemieckim, dążącym do obalenia traktatu wersalskiego i przeciwko gwałtom, stosowanym w Niemczech względem Żydów obywateli polskich.

Radni Polacy, Rusini i Żydzi uchwaliłi jednocześnie bojkot wszystkich towarów niemieckich.

Znaleziono drugą część skradzionej monstrancji.

Warszawa, 26 kwietnia. (G) Wczoraj wieczorem znaleziono drugą część cennej monstrancji, skradzionej w Wielkiej Sobotę w kościele N. P. Marii na Nowym Mieście. Znalazła ją p. Wiszniewska na t. zw. piaskach między Żeliborzem a Marymontem. Świętokradcy, nie mogąc sprzedać drogocennej monstrancji, połamali ją, a części jej porzucali w różnych miejscach, aby utrudnić śledztwo. Z monstrancji brak dotychczas 5 kamieni.

200 zabitych, 600 rannych na wyspie Kos.

Ateny, 26 kwietnia. (PAT) Według ostatnich depech z Rodos, liczba ofiar trzęsienia ziemi na wyspie Kos dosięga 200 zabitych i 600 rannych. Stara dzielnica miasta jest całkowicie zniszczona.

Grecki Czerwony Krzyż przysłał do zarządu włoskiego Czerwonego Krzyża 100.000 drachm dla ofiar trzęsienia ziemi.

Dyrekcja Teatrów Miejskich

poszukuje natychmiast muzyków, należących do Związku Muzyków we Lwowie, a mianowicie: fletu, oboju, klarnetu (saksofonu), fagotu, trabki, puzonu, perkusji, skrzypiec, altówki, wiolonczeli i kontrabasu. Zgłoszenia w sekretariacie Teatrów Miejskich od godz. 10—3 i od godz. 6—10 wieczór.

Jaka pogoda będzie dzisiaj?

Warszawa, 26 kwietnia. (PAT) Prze-widywany przebieg pogody do wczoraj dnia 27 bm. W dalszym ciągu pogodnie, ciepło, przy słabych wiatrach wscodnich i południowo-wschodnich.

Temperatura we Lwowie w dniu 26 b. m. wynosiła: o godz. 7 rano ciśnienie barometryczne 735.72 temperatura +3.0, o godz. 1 w poł. ciśnień, barom. 735.28 temp. +8.4, o godz. 9 wieczór ciśn. barom. 735.47 temp. +6.0 stopni.

Zapisujcie się na członków LOPP.

Kronika telegraficzna.

Nieprzyjeta dymisja rządu perskiego. Z Teheranu donosi PAT: W związku z otwarciem nowego parlamentu rząd podał się do dymisji, której jednak szlach nie przyjął.

Powstanie w Turkiestanie chińskim. Z Nankinu donosi PAT: Powstanie Ma hometan w Turkiestanie chińskim rozciąga się w dalszym ciągu. Powstańcy zajmują coraz dalsze części kraju. Gu bernałor chińskiej prowincji opuścił swe stanowisko.

Agencja Tass zaprzecza. Z Moskwy donosi PAT: Agencja Tass zaprzecza wiadomościom prasy zagranicznej o rzekomych rokowaniach między Rosją a Nankinem w sprawie zawarcia paktu o nieagresję.

Przesilenie gabinetowe w Estonji.

Tallin, 26 kwietnia. (PAT) Minister spraw wewnętrznych Anderkott i minister oświaty Kukke, należący do partii centrowo-narodowej, ustąpili z rządu na skutek uchwały swej partii.

W związku z ustąpieniem tych ministrów gabinet Paetza podał się dziś do dymisji.

Numerus clausus dla Żydów w średnich i wyższych szkołach Rzeszy.

Berlin, 26 kwietnia. (PAT) Na wczorajszym posiedzeniu gabinetu Rzeszy omawiano sprawę bezrobocia w Niemczech, oraz prowadzono narady nad międzynarodową sytuacją polityczną. Wicekanclerz Papen i minister Goering zdawali sprawozdanie ze swej podróży do Rzymu. Posiedzenie gabinetu trwało do późnej nocy.

Przyjęto m. in. projekt ustawy o szkolnictwie i postanowienia o nume-

rus clausus przeciwko Żydom w średnich i wyższych uczelniach niemieckich. Postanowienie to wyklucza całkowicie ze szkół Żydów, którzy imigrowali do Niemiec ze wschodu po dniu 1 sierpnia 1914 r.

Przyjęto również projekt ustawy o namiestnictwie, przewidujący przekazanie kompetencji kanclerza Rzeszy nie rządowi, lecz premierowi pruskiemu.

Gospodarcze koła Anglii nie wierzą w długotrwałość konfliktu z Sowietami.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 26 kwietnia. (Sz) Z Londynu donoszą: Od dnia dzisiejszego obowiązuje zakaz przywozu towarów sowieckich do Anglii. Zakazem objęty jest również przywóz drzewa, mimo to angielski rynek nie zareagował na

to spodziewaną powszechnie zwyżką cen.

Dowodzi to, że koła gospodarcze angielskie nie wierzą w długotrwałość konfliktu z Sowietami, powstałego jak wiadomo w związku z procesem inżynierów angielskich w Moskwie.

Nowy projekt USA w sprawie rozbrojenia.**Wyniki „Konferencji trzech” w Białym Domu.**

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 26 kwietnia. (G) Donoszą z Waszyngtonu, że prezydent Roosevelt podczas swych narad z Mac Donaldem i Herriotem omówił sprawę ustosunkowania się Stanów Zjednoczonych do konsultatywnego paktu bezpieczeństwa.

„New York Herald Tribune” dowiadyuje się, że w najbliższym czasie będzie ogłoszona w Waszyngtonie lub Genewie nowa formuła amerykańska w sprawie rozbrojenia. Według wiadomości z kół miarodajnych, propozycja amerykańska będzie miała na celu scharmonizowanie linii zasadniczych projektu Mac Donalda z ideą konsultacji, zawartą w projekcie Mussolini'ego.

Według „New York Times”, propozycja prezydenta Roosevelta zaspakaja postulat francuskie w sprawie określenia napastnika i bezpieczeństwa.

Londyn, 26 kwietnia. (PAT) Reuter donosi z Waszyngtonu: w dniu wczorajszym rzeczoznawcy francuscy i amerykańscy odbyli dwugodzinną konferencję, poczem złożyli raport Rooseveltowi i Herriotowi.

Jak przypuszczają Roosevelt jest za zapewnieniem bezpieczeństwa Francji.

Po odbyciu poufnej konferencji z Mac Donaldem i Rooseveltem, Herriot oświadczył, że Roosevelt zgadza się na plan Mac Donalda uzupełnienia paktu paryskiego dla zapewnienia Francji od powiednich gwarancji na wypadek aktów agresywnych, mogących wywołać wojnę. Podobno Roosevelt szuka formuły przyłączenia się Stanów Zjednoczonych do międzynarodowych wysiłków, mających na celu zahamowanie agresywnej działalności jednego z państw. Roosevelt pragnąłby również utworzyć stały nadzór nad rozbrojeniem, przyczem nadzór ten nie byłby przypadkowy, lecz o charakterze sta-

tym. Poglądy Roosevelta zostały przyjęte przez delegację francuską z dużym uznaniem i zadowoleniem.

Porozumienie w sprawie długów i stabilizacji walut?

Londyn, 26 kwietnia. (PAT) Roosevelt i Mac Donald odbyli wczoraj ostatnią rozmowę w sprawie długów wojennych. Z komunikatu ogłoszonego w Waszyngtonie wynika, że obaj mężowie stanu są przekonani, że ustalono płaszczyznę wzajemnego porozumienia w sprawie długów wojennych. Niemniej jednak komunikat zaprzecza, jakoby zawarcie układu było już aktualne. Tego rodzaju wiadomości mogą prowadzić do fałszywych wniosków. Odbywają się jedynie wstępne badania dróg prowadzących do rozwiązania tego zagadnienia. Rokowania, które będą kontynuowane następnie w Londynie, toczą się w atmosferze wzajemnej przyjaźni i zaufania.

Prasa londyńska zaznacza jednak, że faktycznie ostatnie rozmowy w Ameryce miały postąpić dalej, niż się tego spodziewano. Porozumienie w sprawie stabilizacji walut ma być faktycznie osiągnięte. Delegacja angielska przedstawiła żądanie stabilizacji dolara na poziomie 370 do 375 wzmian za stabilizację funta. Ponadto rozwiązano wraz z delegacją francuską bardzo konkretnie zagadnienie bimetalizmu, na podstawie większego niż dotychczas użycia srebra i przyjęcia go za podstawę monetarną. Użycie złota miałyby być określone poniżej 40 proc. przy walutach opartych na złotym parytecie.

KONFERENCJA EKONOMICZNA — 6 CZERWCA.

Waszyngton, 26 kwietnia. (PAT) Miedzy Rooseveltem a Mac Donaldem doszło do porozumienia w sprawie terminu zwołania światowej konferencji ekonomicznej. Otwarcie konferencji nastąpić ma w dniu 6 czerwca br.

Mac Donald powraca do Londynu.

Waszyngton, 26 kwietnia. (PAT) Sekretarz stanu Hull wydał śniadanie, w którym wzięli udział Herriot, Mac Donald oraz premier rządu kanadyjskiego Bennett. Po śniadaniu Herriot udał się do Białego Domu, gdzie kontynuował rozmowy z prez. Rooseveltem, który przyjmował go następnie śniadaniem.

Warszawa, 26 kwietnia. (G) Donoszą z Waszyngtonu, że Mac Donald wyjechał dziś do Nowego Jorku, gdzie o północy wsiądzie na pokład parowca „Berengaria”.

Emisja bonów skarbowych w U. S. A.

Waszyngton, 26 kwietnia. (PAT) Sekretarz skarbu Hull zapowiedział na dzień 1 maja b. r. emisję bonów skarbowych na sumę 500 milionów dolarów na dwa i 7/8 proc. Subskrypcja pokryła już z nadwyżką emisję.

Waszyngton, 26 kwietnia. (PAT) Komisja bankowa Izby reprezentantów za twierdziła projekt ustawy o emisji bonów skarbowych na sumę 2 miliardów dolarów.

Obniżka czynszów w domach ZUPU zatwierdzona przez Min. Opieki Społ.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 26 kwietnia. (Sz) P. Minister Opieki Społecznej zatwierdził wnioski Zakładów Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Warszawie i Lwowie w sprawie obniżki czynszów w domach nieszkolnych tych Zakładów.

W domach ZUPU. we Lwowie, wybudowanych w okresie od r. 1926 do

1929, obniżka wynosi od 5 do 10 proc. W domach ZUPU. we Lwowie, wybudowanych po r. 1930, obniżka czynszu wynosi 15 proc., w domach urzędniczych i 10 proc. w domach robotniczych. Obniżki te wprowadzone zostały z dniem 1 bm. na przeciąg roku.

Z DNIA.**POSEŁ ZSSR. U P. MIN. BECKA.**

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 26 kwietnia. (Sz) W dniu dzisiejszym Minister Spraw Zagranicznych Józef Beck przyjął posła Sowieców w Warszawie p. Antonowa Owsię jenkę.

PO ZGONIE Ś. P. ARCYB. WAŁĘGI.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 26 kwietnia. (Sz) Wobec zgonu ks. arcybiskupa Wałęgi, p. Premier Prystor wystosował na ręce ks. biskupa Lisowskiego list z wyrazami współczucia.

Nabożeństwo żałobne za duszę śp. min. Boenera.

Warszawa, 26 kwietnia. (PAT) Dziś o godz. 9.30 w kościele ewangelicko-augsburskim przy ul. Królewskiej ks. Michalis odprawił nabożeństwo żałobne za duszę śp. ministra inż. Ignacego Boenera. Na nabożeństwie obecni byli Minister Kaliński, Wiceminister Drzewiecki, posłowie i senatorowie, oraz wyżsi urzędnicy Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

Porażka jeźdźców polskich na zawodach w Nicei.

Nicea, 26 kwietnia. (PAT) We wtorek w ostatnim dniu zawodów rozegrał konkurs pocieszenia. Zwyciężył oficer portugalski. Z Polaków najlepszym był rtm. Szosland na Olafie, zajmując 6-te miejsce. Por. Ruciński zdobył wstęgi.

W zespołowym konkursie konnym o puchar narodów zwyciężył Francuz przed Portugalczykiem i Hiszpanem. Polski zespół startował w składzie: Szosland na Młordzie, Kulesza na Niedzie, por. Ruciński na Roxandzie i por. Dębski na Regencie. W czasie konkursu oficerom naszym nie wiodło się tak dalece, że nie mając szans na zdobycie jednego z pierwszych miejsc, wycofali się z walki.

Wahania kursów funta ang. i dolara.

Warszawa, 26 kwietnia. (PAT) Trwająca od wczorajszego rana zniżka kursu funta szterlinga postępuje w dalszym ciągu. Na giełdzie paryskiej dewizy londyńskie spadły dziś na 87.15, czyli o 1 franka na funt w stosunku do dnia wczorajszego i o całe dwa franki w stosunku do notowań poniedziałkowych.

W Zurychu dewizę angielską notowano w południe 17.77 (wczoraj 18.05)

Na giełdzie londyńskiej zniżka funta jest nieco mniejsza, niż na innych giełdach europejskich. W stosunku do dewizy paryskiej funt zniżył się wczoraj z 86.03 na 87.31 o godz. 13.45, a w stosunku do dewizy szwajcarskiej spadł w tym samym czasie z 17.93 na 17.81. W stosunku do złota funt spadł w Londynie z 31.00 na 30.87, a w Warszawie na 30.65.

Dolar amerykański poprawił dziś swe kursy, aczkolwiek w stopniu bardzo nieznacznym. W Warszawie na giełdzie notowano czeki na N. Jork 8.07—8.08, kabel 8.09—8.11. Na giełdzie paryskiej 22.95 (wczoraj 22.87), na zurychskiej 4.68 (wczoraj 4.65). Ze względu na równoczesny spadek funta, dolar na giełdzie londyńskiej podniósł się w znaczniejszym stopniu. O godz. 13 notowano 3.79 dol. za funt wczoraj wieczorem 4.8450.

Tragiczny wypadek lotniczy.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 26 kwietnia. (G) Z Paryża donoszą. W Maubega, w departamencie Du Nord, wydarzył się wstrząsający wypadek lotniczy. Szeregowiec lotnik G. Hubiez (?) podczas lotu skończył z wysokości 500 m. ze spadochronem. Spadochron nie otworzył się; lotnik zginął na miejscu. Obecna przytem żona lotnika dostała ataku szale-

Indeks książek zakazanych opracowała hitlerowska komisja.

Berlin, 26 kwietnia. (PAT) Biblioteki i wypożyczalnie książek w Berlinie otrzymały od specjalnej komisji, powołanej do tępienia literatury i wydawnictw marksistowskich, wykaz książek, znajdujących się na tym indeksie.

W najbliższym czasie nastąpi na placach publicznych spalanie książek i wydawnictw, umieszczonych przez tę komisję na indeksie. Termin tego autołafu zostanie niebawem ogłoszony.

Londyn, 26 kwietnia. (PAT) „Manchester Guardian” donosi, że w Niemczech zabroniono koncertować skrzypkowi Bronisławowi Hubermanowi.

WĘGIERSKIE DEMENTI.

Budapeszt, 26 kwietnia. (PAT) Węgierska agencja oficjalna dementuje wiadomości podane przez praskie „Narodni Listy”, jakoby z Włoch do Węgier miał być przewieziony transport broni.

Zakaz ten odnosi się również do pianisty Schwabla, z pochodzenia Żyda wiedeńskiego, który razem z Hubermanem miał koncertować w Berlinie.

Unja celna litewsko-niemiecka?

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 26 kwietnia. (G) Agencja A. T. E. donosi z Kowna:

Pod przewodnictwem prezydenta Smetony odbyło się specjalne posiedzenie rządu litewskiego, na którym omawiano propozycję Niemiec w sprawie zawarcia litewsko-niemieckiej unii celnej.

Rząd powziął uchwałę, polecającą ministrowi przemysłu i handlu opracowanie konkretnego projektu oraz podjęcie rokowań za pośrednictwem posła litewskiego w Berlinie, Sidzkauskasa, z rządem Rzeszy.

Kanada porzuciła parytet złota.

Londyn, 26 kwietnia. (PAT) Rząd kanadyjski ogłosił oficjalnie, że porzuci parytet złota, na którym opierał się dotychczas dolar kanadyjski.

Dolar kanadyjski jest ściśle związany z amerykańskim i decyzja obecna rządu kanadyjskiego jest niewątpliwie

następstwem decyzji prez. Roosevelta. Znaczący należy, że gdy Wielka Brytania w roku 1931 odstąpiła od parytetu złota, Kanada odmówiła wówczas temu żądaniu Londynu. Obecnie rząd kanadyjski powziął ten krok z własnej inicjatywy, co dowodzi ścisłego związku gospodarczego między Kanadą a Stanami Zjednoczonymi.

Decyzja ta jest poważnym ciosem dla układów ottawskich.

Rozwiązanie „Lwowskiej Konferencji Akademickiej”.

Lwowski starosta Grodzki na zasadzie art. 16 i 24 dekretu Prezydenta prawa o stowarzyszeniach, rozwiązał „Lwowską Konferencję Akademicką”, jako zrzeszenie nieodpowiadające w ogólności warunkom prawem przepisanych dla swego istnienia, zakazując jednocześnie pod rygorem odpowiedzialności karnej kontynuowania działalności tej organizacji pod jakąkolwiek formą lub nazwą, oraz należenia lub współdziałania z taką organizacją.

Sir Austin Chamberlain dziękuje za dowody uznania otrzymane z Polski.

Londyn, 25 kwietnia. (PAT) Sir Austin Chamberlain zwrócił się do londyńskiego korespondenta PAT z prośbą o zamieszczenie w prasie polskiej następującego oświadczenia:

„Sir Austin Chamberlain, który otrzymał od towarzyszy i związków

z Polski wielką ilość wyrazów podziękowania i sympatii, nie mogąc podziękować wszystkim indywidualnie, prosi wszystkich zainteresowanych o przyjęcie na tej drodze swego serdecznego podziękowania za dowody uznania”.

Anglicy o uroczystościach wileńskich.

„Daily Herald” w związku z uroczystościami rocznicowymi w Wilnie pisze, iż było to ostrzeżenie pod adre-

sem Hitlera. Z uroczystościami temi połączona była bowiem pewnego rodzaju próba mobilizacji: w ciągu 12 godzin skoncentrowano w Wilnie 35 tysięcy wojska w pełnym pogotowiu wojennym.

Dr. Schacht jedzie do Waszyngtonu

Berlin, 26 kwietnia. (PAT) Urzędowno donoszą, że prezydent Banku Rzeszy dr. Schacht udaje się jako reprezentant rządu Rzeszy do Waszyngtonu celem wzięcia udziału w rozmowach przygotowawczych do światowej konferencji ekonomicznej.

Dr. Schacht przybyć ma do Nowego Jorku dnia 5 maja br. Towarzyszyć mu będzie kilku wyższych urzędników ministerstwa finansów i Banku Rzeszy.

Londyn, 26 kwietnia. (PAT) W kołach giełdy londyńskiej w dalszym ciągu utrzymują się pogłoski, jakoby w

Waszyngtonie doszło do cichego porozumienia w sprawie przyszłej stabilizacji funta na poziomie 3.80 za funt. Sfery miarodajne, a zwłaszcza organ City „Financial Times” zaprzeczają tej wiadomości, twierdząc, że rozmowy waszyngtońskie nie posunęły się tak daleko, aby tego rodzaju sprawa mogła być przesądzona już teraz.

Senator Borah zrozumiał znaczenie sprawy Pomorza.

Paryż, 26 kwietnia. (PAT) Korespondent „Echo de Paris” Pertinax donosi z Waszyngtonu, że Mac Donald odbył

rozmowę z senatorem Borahem.

W czasie rozmowy miała być poruszona również sprawa Pomorza.

Jest rzeczą charakterystyczną, donosi Pertinax, że sen. Borah, wybitny przedstawiciel ideologii newizjonistycznej, wpływać miał na Mac Donald, aby nie poruszał sprawy Pomorza, podkreślając, że Polska nigdy nie zgodzi się na oderwanie Pomorza, którego bronić będzie do ostatka siłą oręża.

„Paris Midi” donosi również z Genewy, że Mac Donald miał zaniechać sprawy Pomorza, gdyż zagrożenie to kryje w sobie groźbę sprowokowania wojny.

Konferencje ambasadora Patka.

Paryż, 26 kwietnia. (PAT) Havas donosi z Waszyngtonu, że równoległe z rozmowami Mac Donald, Herriota i Roosevelta odbywała się żywa wymiana na poglądów między ambasadorem Rzplitej Patkiem a przedstawicielami państw Małej Ententy.

Jednocześnie donosi Havas, że ambasador Patek miał przedłożyć departamentowi stanu memoriał odzwierciedlający perspektywę ustaloną ostatnio na konferencji w Bukareszcie przez blok państw agrarnych.

„Wiecznotrwała przyjaźń Czechosłowacji i Polski”.

Warszawa, 26 kwietnia. (PAT) Min. Benes w exposé wygłoszonym w parlamencie praskim (pierwszą część exposé podaliśmy wczoraj), podkreślił, że stosunki z Polską rozwijają się coraz lepiej. Ostatnie wydarzenia w polityce międzynarod. odezwały się głębokim echem w polityce M. Ententy. Polska, która zupełnie słusznie dumna jest ze swej tradycji i roli, jaką powinna odgrywać w Europie, jest na te ten denote bardziej czuła, niż państwa M.

Ententy. Nasze stosunki z Polską są coraz bardziej przyjazne. Świadomość wspólnych interesów stale wzrasta. Jestem przekonany, że dzisiejsze wydarzenia w Europie i dalszy rozwój polityki europejskiej automatycznie do prowadzą nas do wytknięcia naszych stosunków na dalszą przyszłość.

Nasza polityka zagraniczna ma na celu zbliżenie z Polską o charakterze wiecznotrwałej przyjaźni.

Stolica Litwy tonie w ciemnościach.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 26 kwietnia. (Sz) Z Kowna donoszą: W Kownie wybuchł strajk konsumentów prądu elektrycznego. Wczoraj wieczorem całe miasto, nie wyłączając budynków państwowych, a nawet rezydencji prezydenta republiki, pogrążone było w ciemnościach.

Strajk ma być kontynuowany dopóki, dopóki zarząd elektrowni kowieńskiej, eksploatowanej przez towarzystwo belgijskie, nie obniży taryfy o 60 proc. Strajk nie objął szpitali i zakładów użyteczności publicznej.

ZE SPORTU.

Nicea, 26 kwietnia. (PAT) W 7 dniu zawodów konnych rozegrano konkurs zespołowy o nagrodę kawalerii belgijskiej. Konkurs wygrali Szwajcarzy. Indywidualnie najlepszym był Belg Brabant na koniu Akrobat. Z Polaków Dąbski na koniu Nero zdobył 6-tą nagrodę, zaś porucznik Ruciński na koniu „Reszka” wstęgę honorową.

Warszawa, 26 kwietnia. (PAT) Polski Związek lekkoatletyczny definitywnie ustalił skład naszej reprezentacji na Massarykowych Hrach, które odbędą się dnia 3, 4 i 5 czerwca br. w Pradze. Skład naszej drużyny jest następujący: Weissówna — dysk, Walsiewiczówna — 100 metrów i skok w dal, Nowak — skok w dal, Nowosielski — 110 m. przez płotki, Niemiec — 110 m. przez płotki i skok w wyż. Inni nasi czołowi zawodnicy będą startować w tych dniach na meczu Polska-Belgia w Warszawie.

Finalizacja porozumienia w sprawie Parku Narodowego.

Jak już donosiliśmy, od dłuższego czasu trwały pertraktacje celem uzgodnienia rozrachunku co do przejęcia przez Rząd terenów Zakopanego od Fundacji Kórnickiej i włączenia ich do utworzyć się mającego Parku Narodowego.

W ubiegłą niedzielę odbyło się finalizacyjne posiedzenie Komitetu arbitrażowego pod przewodnictwem prof. Bartla. Jako arbitrowie występowali ze strony Rządu pp. b. minister Poniatowski i mecenas Daszkiewicz-Czajkowski, zaś ze strony Fundacji Kórnickiej pp. prof. Uniw. krak. Schaeffer i prof. Tokarski. Przybył również z Warszawy nac. dyrektor Dyr. Lasów Państwowych p. Loret.

W wyniku pertraktacji, na wniosek superarbitra prof. Bartla ustalono jednomyślnie sumę, za którą lasy kórnickie wejdą w skład przyszłego Parku Narodowego. Sporządzono odpowiednie protokoły. Odpis protokołu finalizacyjnego przesłał natychmiast prof. Bartel p. Prezydentowi Mościckiemu, który kwestją utworzenia Parku Narodowego interesuje się bardzo żywo. (Wschód).

Żydzi w walce z hitleryzmem.

Prześladowania Żydów w Niemczech przybrały w ostatniej swej fazie formę systematyczną i zorganizowaną. Gdy w pierwszych dniach po objęciu władzy przez Hitlera widzieliśmy sponaowane wybuchy nienawiści rasowej i podnieczonego przez agitatorów — to obecnie takie odruchy zdają się coraz rzadziej, natomiast z wyrafinowanym okrucieństwem i zinną konsekwencją przystąpiły władze niemieckie do systematycznej akcji, mającej pozbawić chleba i egzystencji 600.000 Żydów w Niemczech.

A więc władze wydają zarządzenia, zakazujące zatrudniać w różnych zawodach — advokaturze, szkolnictwie, szpitalach itd. — zarówno Żydów jak i potomków Żydów. Wszyscy „niaryjczy” na uniwersytetach zostają zwalniani bez względu na zasługi naukowe. W samorządzie i przedsiębiorstwach komunalnych następuje gruntowna czyszcza, tak samo w zarządach banków itd. W przedsiębiorstwach prywatnych — przemysłowych, handlowych itd. — będzie wolno zatrudniać tylko 3 proc. Żydów. Tem samym kilkanaście tysięcy ludności w Niemczech zostaje skazanych na śmierć głodową. Dzieje się to z łacie niemiecką systematycznością, w formie metodycznej akcji.

To też nic dziwnego, że wśród Żydów całego świata toczą się narady, w jaki sposób możnaby dopomóc w współwyznacwcom w Niemczech. W ostatnią niedzielę naradzali się nad tem również i Żydzi w Polsce. W Warszawie odbył się zjazd żydostwa polskiego, w którym przez przedstawicieli ludności żydowskiej w stolicy, zebrano się 720 delegatów z 369 miast i miasteczek polskich. Poza protestem i wyrażeniem oburzenia na prześladowania w Niemczech, zastanawiał się ten zjazd nad konkretnymi formami reakcji, względnie sposobami przyścia z pomocą niemieckim współwyznawcom.

Jako praktyczna forma walki z hitleryzmem określił zjazd bojkot towarów niemieckich i bojkot ten uznał jako powszechny obowiązek Żydów, zarówno w Polsce jak i na całym świecie. Jak to wywodził naczelny dyrektor Związku Kupców żydowskich, „jeżeli dla Żydów w Niemczech niema miejsca, to niema również miejsca dla towarów niemieckich u Żydów. Całe żydostwo świata winno zjednoczyć się w wysiłku jednomyślnym celem zgnębienia gospodarczego Rzeszy i uwolnienia tego kraju od krwawych rządów Hitlera. Spontaniczny odruch bojkotu zostaje obecnie ujęty w formy organizacyjne. Już niedaleki czas, kiedy ze statystyki handlu zagranicznego Niemiec wyczytamy, że załamujący się z roku na rok bilans handlowy Niemiec straci aktywność”.

Poza tą konkretną akcją, zjazd Żydów w Warszawie zastanawiał się nad tem, w jakich formach i na jakich podstawach dałaby się rzecz załatwić na forum międzynarodowym. Zamierzają więc Żydzi zwołać „w jaknajbliższym czasie kongres międzynarodowy żydostwa, kongres ten winien odbyć się w kraju, gdzie zasiada Liga Narodów i winien omówić środki, jakie należy przedsięwziąć w celu zagwarantowania Żydom w Niemczech równouprawnienia i możności rozwoju ekonomicznego i kulturalnego”.

Jeśli zatem te zapowiedzi zostałyby zrealizowane, należałoby się spodziewać, że około 22 maja — a więc w dniu najbliższego zebrania Ligi Narodów — Żydzi urzadzają w Genewie czy innym z miast szwajcarskich zjazd.

Zastanawiano się również w Warszawie na zjeździe żydostwa polskiego, na jakich podstawach międzynarodowych norm prawnych możnaby oprzeć akcję ochronną dla Żydów niemieckich. Istnieje art. 11 paktu Ligi, który postanawia, że „każdy członek ma prawo w sposób przyjacielski zwrócić uwagę Ligi Narodów na każda o-

koliczność, która może zakłócić stosunki międzynarodowe i w konsekwencji zagrozić pokojowi”. Wspomniany artykuł paktu Ligi nie daje się jednak w danym wypadku zastosować. Ostatecznie bowiem rząd niemiecki mógłby na interwencję Ligi odpowiedzieć, że stosunek władz niemieckich do Żydów jest sprawą wewnętrzną Niemiec, a gnębienie Żydów nie jest sprawą, która mogłaby „zagrozić pokojowi” świata. Zreszta, jak wiadomo, Niemcy nie podpisały traktatu o ochronie mniejszości — i z pewnością wykreciłyby się z każdej interwencji na korzyść pewnej części swej ludności.

Natomiast na warszawskim zjeździe Żydów zwrócono uwagę na inny artykuł paktu Ligi, na który dotychczas nie powoływano się, a który faktycznie daje podstawę, aby Liga Narodów zażądała od Niemiec zaprzestania jakichkolwiek i nieludzkich prześladowań. Jest to art. 23 paktu Ligi, w którym członkowie Ligi Narodów obowiązują się (cytuje my dosłownie), iż: a) dolażą wszelkich starań, aby ustanowić i

utrzymać słuszne i ludzkie warunki pracy dla mężczyzn, kobiet i dzieci, zarówno na swych własnych terytoriach, jak i we wszystkich krajach, do kąd sięgają ich stosunki handlowe i przemysłowe; b) zobowiązują się zapewnić sprawiedliwe postępowanie z ludnością tubylczą na terytoriach, podanych ich zarządowi.

Ustanawiając ten artykuł, twórcy paktu Ligi zapewne nie zdawali sobie sprawy, że przyjdzie go zastosować dla państwa, mieszczącego się w sercu Europy, dla potomków Goethego i Kanta. Miał ten art. 23 chyba być ochroną Botokudów czy innych „tubylców” w dżungli afrykańskiej i australijskiej, obroną „słusznych i ludzkich warunków pracy”. Ale jeśli „kultura” niemiecka doszła do tego, że trzeba art. 23 przypomnieć w środku Europy — to apel Żydów do Genewy, aby ich obroniono na podstawie tego postanowienia paktu Ligi, jest najjaskrawszym może przykładem, do czego Niemcy doprowadził Hitler.

Pomoc w walce z kryzysem gospodarczym.

Niebywały kryzys gospodarczy, który się daje tak dotkliwie odczuć w całym przemyśle i handlu, wywiera szkodliwy wpływ na zdrowie wszystkich warstw społecznych. Ciągła obawa przed dalszym wzrostem kryzysu, przed możliwością zamknięcia naszych warsztatów pracy, bezrobociem i nędzą, szarpie nasze nerwy. A przecież utrzymanie zdrowia jest w obecnym czasie ważniejsze, niż kiedykolwiek indziej, jeśli chcemy z ufnością i otuchą patrzeć w przyszłość. Zdrowie jest prawie w całości zależne od racjonalnego odżywiania się. Najlepszą gwarancją do-

starczenia organizmowi potrzebnych do zachowania zdrowia i energii, sił — jest spożywanie codziennie kilku fiżjanek OVOMALTYNY. OVOMALTYNA jest pełnowartościową odżywką witaminową, łatwostrawną i orzeźwiająca, która zamienia się natychmiast w potrzebną organizmowi energię. Wyrabiająca ten doskonały środek Fabryka Chemiczna - Farmaceutyczna Dr. A. Wander, Sp. Akc. w Krakowie, obniżyła ceny OVOMALTYNY, chcąc uprzyścić wszystkim jej spożywanie. Obecnie można już otrzymać puszkę za 2 zł.

Stosunki ludnościowe w Polsce w okresie kryzysu.

Ludność Polski — według obliczeń Gł. Urzędu Statystycznego — w dniu 1 stycznia r. b. wynosiła 32.638 tys., t. j. ściśle o 20 proc. więcej, aniżeli w dniu pierwszego spisu ludności w roku 1921, kiedy naliczono 27.201 tys. Najsilniej wzrosła ludność woj. wschodnich, gdyż o 36,6 proc. (z 4.167 do 5.692 tysięcy), następnie centralnych — o 20,1 proc. (z 11.378 do 13.672 tys.), dalej południowych o 15,1 proc. (z 7.543 do 8.684 tys.), najmniej woj. zachodnich, gdyż tylko o 11,6 proc. (z 4.113 do 4.590 tys.). Ogółem zaś ludność woj. centralnych w stosunku do zaludnienia całego państwa z 41,8 proc. w r. 1921 wzrosła do 41,9 proc. w dniu 1 stycznia 1933 r., w woj. wschodnich z 15,3 proc. do 17,4 proc., zachodnich zmniejszyła się z 15,1 proc. do 14,1 proc. i południowych z 27,8 proc. do 26,6 proc.

Z 270.277 małżeństw, zawartych w całej Polsce w r. 1932, na woj. centralne przypada 40,2 proc., na wschodnie — 17,8 proc., na zachodnie — 14,1 proc. i na południowe 27,9 proc. Za wyjątkiem zatem woj. południowych, gdzie odsetek zawartych małżeństw jest wyższy od liczby procentowej zaludnienia, w pozostałych dzielnicach obie te liczby nie wiele odbiegają od siebie.

Z 932.116 urodzeń żywych w r. 1932 na woj. centralne przypada 39,9 proc., na wschodnie 19,5 proc., na zachodnie 13,1 proc. i na południowe — 27,5 proc. Dzielnicą zatem centralną i zachodnią wykazuje dla urodzeń żywych liczbę mniejszą od stosunku ludnościowego, natomiast dzielnice wschodnie i południowe — niższy. Ma to oczywiście duży wpływ na t. zw. przyrost naturalny ludności.

Na 487.125 zgonów w całej Polsce na woj. centralne przypada 40,8 proc., na wschodnie 16,8 proc., na zachodnie 13,1 proc. i na południowe — 29,3 pro-

cent. Wreszcie na 444.991 przyrostu naturalnego dla całej Polski (różnica między ilością urodzeń i zgonów) na woj. centralne przypada 38,9 proc., na wschodnie — 22,5 proc., na zachodnie 13,1 proc., i na południowe — 25,5 proc. Za wyjątkiem zatem wojew. wschodnich w pozostałych dzielnicach liczba procentowa przyrostu jest niższa od teje liczby dla stosunku ludnościowego.

Dość ciekawie układają się stosunki demograficzne w Polsce w zależności od kryzysu gospodarczego. Jeżeli liczbę zawartych małżeństw, urodzeń żywych, zgonów i przyrostu naturalnego w Polsce w r. 1925 oznaczyć liczbą 100, okaże się, że ilość małżeństw zawartych u nas stopniowo wzrastała do r. 1930, kiedy cyfra ta wynosiła 125,9, następnie zaczęła się zmniejszać, wynosząc w r. 1931 — 114,6, a w r. 1932 tylko 113,3. Trudne warunki ekonomiczne w dobie kryzysu nie sprzyjają zatem ilości zawieranych małżeństw.

Jeszcze niższe cyfry otrzymamy dla ilości żywych urodzeń. Cyfra 100 dla r. 1925, jak się okazuje dla ostatnich ośmiu lat, jest najwyższą, od tego zaś czasu stale spada, wynosząc wreszcie w r. 1931 tylko 93,2, i w r. 1932 nawet 89,9. Ta ostatnia cyfra w całym tym okresie jest najniższa.

Liczba zgonów nie ujawnia jakiegokolwiek zależności od kryzysu, wynosząc 100,5 dla r. 1931 i 99,0 dla 1932. Ponieważ jednak ludność wzrasta, spodziewać się zatem należało również wzrostu ilości zgonów, jeżeli zaś tak nie jest, jest to dowodem, że śmiertelność w Polsce maleje, co do pewnego stopnia równoważy spadek liczby urodzeń.

Przechodząc wreszcie do przyrostu naturalnego, stwierdzić należy, że był on największy w r. 1925, w następnych zaś latach był stale mniejszy. W r.

Plan wielkiej akcji budowlanej we Lwowie.

Gmina m. Lwowa planuje uruchomić nie na gruntach gminnych na Żelaznej Wodzie i przy drodze Pasiecznej drobnego budownictwa tak drewnianego jak i murowanego. Akcją ta, zakrojona na szeroką skalę, przysporzyłaby naszemu miastu 200—300 domów jednorodzinnych, kalkulowanych po cenie stosunkowo niskiej, bo obracającej się w cyfrach 8—24 tysięcy złotych, wliczając w to cenę parceli, koszt instalacji i urządzenia dróg, przyczem koszt budowy samego domu waha się od 4—19 tysięcy zł., zależnie od tego czy dom będzie drewniany czy murowany i od rozmiarów. Sprawę omawiano szeroko na wtorkowym posiedzeniu Magistratu, poczem weszła ona na porządek dzienny obrad połączonych sekcji II. i III., a dziś ma być ewentualnie przedstawiona pełnej Radzie miejskiej.

Na cele rozbudowy tej przeznaczony w myśl planu Magistratu — około 8 morg. gruntów gmin, na Żelaznej Wodzie oraz większa ilość gruntów przy drodze Pasiecznej. Będą one podzielone na parcele po 200 sążni kwadr. na Żelaznej Wodzie, a większe przy drodze Pasiecznej, w cenie 13,50—18 zł. za sążni na Żelaznej Wodzie, zaś 7—10 zł. przy drodze Pasiecznej, zależnie od położenia działki.

Wydział III. Magistratu opracował kosztorys domów w kilku typach i wielkościach. Koszta budowy domu, biorąc za podstawę dzisiejsze ceny targowe, obracałyby się w granicach od 4—19 tysięcy zł. Do tego należy dodać koszt instalacji i 60 procent kosztów urządzenia drogi. W myśl projektu przy zakupie parceli kupujący składa 20 procent ceny kupna, resztę zaś spłaca w ratach półrocznych w ciągu 10 lat z tem, że pierwsza rata ma być płatna dopiero po upływie roku od podpisania kontraktu. Reszta ceny kupna jest oprocentowana w wysokości 3% w stosunku rocznym.

W nowych ulicach, jakie powstana na parcelowanych gruntach, gmina ma zamiar założyć wodociągi, gazociągi i kable elektryczne oraz urządzić nawierzchnie lekkiego typu.

Na parcelowanych terenach mają być wybudowane 4 domy pokazowe, zawierające 2 pokoje z kuchnią i 3 pokoje z kuchnią przy drodze Pasiecznej oraz 3 pokoje z kuchnią i 4 pokoje z kuchnią na Żelaznej Wodzie, zależnie od przeznaczenia gruntów.

Po uchwaleniu sprawy przez Radę miejską, Komitet rozbudowy zwoła zebranie informacyjne dla reflektantów na kupno parceli, którzy się już zgłosili, celem podania im do wiadomości szczegółowych warunków, oraz przedstawienia typów i planów projektowanych domów.

Akcja drobnego budownictwa będzie dla miasta zjawiskiem o wielkim znaczeniu społeczno-gospodarczym. Uruchomienie robót wpłynie korzystnie na stan bezrobocia, oszczędności spożywające często nieproduktywnie znajdą doskonałą lokatę, kilkaset rodzin zdobędzie własny, wygodny dach nad głową, wreszcie miasto zyska w zdrowej okolicy miasta, nowa kolonia mieszkalna, tak pożądana wobec panującego głodu mieszkaniowego.

1930 wyraził się ten przyrost cyfry 96,5, w r. 1931 — cyfra 86,5 i w r. 1932 — cyfra 81,7. Jest to cyfra najniższa dla całego okresu ośmioletniego. Jeżeli zaś wziąć pod uwagę, że w latach poprzednich wychodźstwo było dość wysokie, a w ostatnich prawie całkowicie ustało, a nawet jakiś czas reemigracja była większa od wychodźstwa, to w fakcie tym ujawni się wpływ pogarszający warunków ekonomicznych na przyrost ludności. Z. K.

Wyprawa po skarby na dno morza. Królowa Bona w nowym oświetleniu naukowym.

Dna wszystkich mórz świata przedstawiają olbrzymie skarbnice bogactw, nieobliczalnych w swej wartości i nie-możliwych prawie do zdobycia. Skarby te tworzą ładunki niezliczonych okrętów, zatopionych przez żywioł morski w ciągu długich wieków. W ostatnich dniach opuściła Londyn ekspedycja, składająca się z trzech parowców z załogą 20 ludzi, mająca na celu wydobycie małej części tych bogactw. Udała się ona do jednej z najmniejszych wysp Archipelagu Hebrydy, położonego na zachód od Szkocji.

Ekspedycja ma za zadanie poszukiwanie spoczywającego na dnie morza wielkiego skarbu, który znajdował się na pokładzie hiszpańskiej korwety „Florence”, wchodzącej w skład „Wielkiej Armady”. „Florence” zatoniła u brzegów Szkocji, w 1588 r. Dokumenty opalone z owych czasów powiadają, że w wieszonych beczkach złota i wszelkich kosztowności znajdował się majątek, którego wartość obecna wynosiłaby około miljardu franków francuskich. Prócz tego na pokładzie tego pływającego skarba znajdowały się niezwykle kosztowne upominki, które hiszpański król przysłał swemu bratu we Flandrii.

W ciągu trzech zgorą stuleci czynione były liczne wysiłki, by podnieść z dna morza „Florence”. Udało się je tylko wydobyć poszczególne przedmioty. Wiele nurków przypłaciło życiem swe próby dotarcia do zatopionego skarbu. Morze niekiedy wyrzucało na brzeg bezładnych wysp Hebrydzkich dobyte z dna morskiego wirami podwodnymi skrzynie, szkatki zbroi i odzież. Sam skarb spoczywał nienaruszony.

Jeden z najznakomitszych nurków ubiegłego stulecia, Archibald Mueller, znany z niezwyklej odwagi, postanowił spróbować swego szczęścia i opuścił się w miejscu, gdzie leżał zatopiony szkatki „Florence”.

Znalazł on w gestwinie morskich wodorostów wielką złotą tjarę, wysadzaną drogiemi kamieniami. Już zamierzał podnieść się wraz z nią na powierzchnię, kiedy jakiś olbrzymi potwór morski, rzucił się na niego i począł go dusić swoimi chwytliwymi mackami. Nurk cisnął swą beczką zdobyczą, podał sygnał, by go wyciągnięto na powierzchnię i długo nie mógł przyjść do siebie z przerażenia. Tego samego dnia opuścił wyspę i nigdy już

nie ponawiał usiłowań wydobycia tajemniczego skarbu „Florence”.

Inny znakomity nurk, Smith Walker, opuściwszy się na dno morskie, wydobyl parę wielkich złotych kandelabrow i kilka garści złotych monet. Oświadczył jednak, że na dno morza już nie powróci, gdyż to, co widział rzeczy przerażające i okropne.

Obecna wyprawa jest wyekwipowana w najdoskonalsze środki techniczne. Trudności wydobycia skarbu „Wielkiej Armady” na powierzchnię są niemałe, gdyż pomimo niewielkiej głębokości, na której znajduje się skarb, z biegiem lat utworzyła się nad nim niemała kamienna powłoka stwardniałego iltu morskiego, którą trzeba będzie rozbić pod wodą dynamitem. Również burze, szalejące na Archipelagu Hebrydzkim, w wielkim stopniu będą utrudniały prace ekspedycji.

W liczbie członków załogi znajduje się poza inżynierami i specjalistami hydraulikami dziennikarz, który będzie przysyłał do prasy jedyny w swoim rodzaju reportaż z dna morskiego.

Jak Paul Boncour zaczął karierę adwokacką?

Mało komu wiadomo, że słynny polityk francuski, obecnie premier i minister spraw zagranicznych, Paul Boncour, rozpoczął swą karierę adwokacką głośnym procesem morfinistów w Paryżu. Na ławie oskarżonych zasiadło wówczas dziewięciu lekarzy, szesnastu dyplomowanych aptekarzy, 21 handlarzy-pośredników i 43 morfinistów płci obojej. Śledztwo trwało całe dwa lata.

Głównym oskarżonym był powszechnie poważany starszy lekarz. Prokurator ujął akt oskarżenia w trzech głównych zarzutach, które odnosiły się do

Na ostatnim posiedzeniu naukowym Pol. Tow. Historycznego wygłosił prof. dr. Kazimierz Hartleb odczyt pt.: „Królowa Bona”, w którym poddał gruntownej krytyce dotychczasowe sady historyczne o tej niezwyklej postaci, która potomność i zawistna, wroga dla niej usposobiona współczesność tak surowo i w najwyższym stopniu niesprawiedliwie osądziła. — Na podstawie wszechstronnego materiału źródłowego, jakoteż literatury naukowej polskiej i obcej, przedewszystkiem włoskiej — przeprowadził jej rehabilitację. — Omówił jej młodość — dotychczas albo zupełnie nieuwzględniana, albo bardzo jednostronnie ujmowana. Od czasu przybycia do Polski w charakterze małżonki Zygmunta I, rozpoczyna Bona niezwykle żywą działalność, która ogniskuje się w konsekwentnie ujętej i rozumnie przeprowadzanej polityce dynastycznej, opartej z jednej strony na najlepszych wzorach włoskich,

a z drugiej zmierzającej do zapewnienia korony jaknajwcześniejszemu synowi Zygmuntowi Augustowi. Z tem łączy się integralnie stworzenie mu silnych podstaw materialnych, drogą skupu dóbr czyto ze swego posagu, czy z dochodów płynących z jej księstw włoskich. Rozpoczyna ową przesławna gospodarkę, która wspaniale wydaje rezultaty, i pomału znakomicie majątek dynastyczny, w konsekwencji narodowy. Buduje zamki, nowoczesną wprowadza gospodarkę, zaludnia niezamieszkałe obszary.

Politykę polską XVI w. można oceniać mniej lub więcej krytycznie. To pewnie, iż jedynie konsekwentna, nad wszystkim górująca była jej dynastyczna racja stanu. Niezrozumienie tej dalekosieżnej akcji przez opinię szlachecką, która zresztą w zgodzie innym zmierzającą kierunkiem, prowadzi do tragicznego rozdzwieku między królową a narodem. W skutkach przynosi szerokie niezasadnione zarzuty, umniejszenie jej zasług. — W dalszym ciągu omówił stosunek królowej do poszczególnych dziedzin kultury, i stwierdził, że Bona winna wreszcie znaleźć należne miejsce w szeregu najbardziej zasłużonych królowych polskich, i wyrzucił się głęboko we wdzięcznej pamięci narodu. Takiego dla niej stanowiska domaga się i nasza dumna narodowa i poczucie samej prawdy historycznej. W dyskusji nad referatem brali udział: prof. Uniński, doc. Tyszkowski, prof. Modelski, prof. St. Zakrzewski i Prelegent.

**SKŁADAJCIE DATKI
NA GIMNAZJUM POLSKIE
W BYTOMIU**

Wściekły pies na lotnisku lwowskim.

Wczoraj na lotnisku wojsk. w Sknito wie zjawił się wściekły wilczur. Poczł on biegać i w pewnym momencie rzucił się na przechodzącą tamteż kobietę i ugryzł ją w rękę i w nogę. W chwili później pokasał kilka osób z pośród podoficerów lotniczych. Rozpoczęto za psim pościg i dopiero dyżurny oficer 6 pułku lotniczego, na którego pies się rzucił, zdołał go zastrzelić. Jak widzimy, plaga psów wściekłych jest wciąż poważnym niebezpieczeństwem.

skowa, świadectwo obywatelstwa polskiego, własnoręcznie napisany przebieg życia, dowód pracy społecznej). Kandydaci winni powołać się na dwie osoby i podać ich adresy, któreby mogły udzielić referencji. Reflektuje się tylko na kandydatów, mających conajmniej wykształcenie średnie (maturę gimnazjalną).

— W wozach tramwajowych wolno palić. Dyrekcja MKE zawiadamia, że z dniem 26 kwietnia br. zostało dozwolone palenie tytoniu we wozach przyczepnych MKE. Podając powyższe do wiadomości. Dyrekcja MKE zwraca się z prośbą do P. T. Publiczności korzystającej z przejazdu wozami MKE o przestrzeganie czystości we wozach i nie zanieczyszczanie wozów niedopałkami i odpadkami.

ECHA PONUREJ ZBRODNI. 29-ty dzień rozprawy przeciw Gorgonowej.

Wczorajsza rozprawa rozpoczęła się dopiero o godzinie 10-tej. Ze względu na wyłamujące się nieprzewidywane opóźniające momenty, rozprawie towarzyszy mastróji zdenerwowania.

Telegram do Warszawy.

Na wstępie zaznaczono, że wezwany telefonicznie świadek Kurczyński nie mógł przyjechać ze Lwowa, ponie waż jest chory na zapalenie płuc. obrońca Ettinger proponuje aby wprost z Warszawy zasięgnąć informacji co do złamania ręki Romusi. Ma się to stać drogą badania roentgenowskiego. Wobec tego przewodniczący sądu dyktuje protokolantowi tekst telegramu, który zostaje zaraz wysłany do Warszawy: „Prześwietlić bez sporządzania kliszy ciało Romusi. Biegły ma

podać do protokołu, czy stwierdził jakieś ślady złamania”.

Pojednanie biegłych.

Następnie obrońca Woźniakowski za daje pytanie dyrektorowi Żmigrodowi w sprawie kwalifikacji Lewandowskiego. Orzeczenie Żmigroda zgadza się z treścią listu Lewandowskiego. W tem miejscu stają obok siebie dyrektor Żmigrod i prof. Olbrycht. Obaj składają oświadczenia, że nie mieli za miaru siebie obrażać, zależało im tylko na dobrej sprawie. Następnie podają sobie obaj ręce i zasiadają zgodnie obok siebie.

Krew na świecy.

Zkolei stają wezwani jako świadkowie prezes Sądu lwowskiego Antonie-

wicz, dr. Opieński i dr. Westfalewicz. Zeznają oni w sprawie śladów krwi na świecy oraz miejsca przechowania dowodów rzeczowych we Lwowie. Obaj biegli opinują przeprowadzone przez siebie badania krwi na dowodach rzeczowych. Badania swe przeprowadzili w prywatnym laboratorium „Serowac”.

Spleśniałe futro a przywiązanie do Lwowa.

Gdy tematem zeznań staje się futro oskarżonej, prof. Olbrycht oświadcza, że otrzymał je spleśniałe. obrońca Axer oświadcza, że nigdy nie kwestionował tego twierdzenia prof. Olbrychta, ale przez patriotyzm lokalny chciał wykazać sądowi, że we Lwowie dowody rzeczowe mają suche pomieszczenie.

Przewodniczący: Gdybyśmy wiedzieli, że we wniosku obrony chodzi o patriotyzm lokalny, nie byłibyśmy go uwzględnili. W trakcie dalszych zeznań prof. Olbrycht oświadcza, że miejsce przechowania dowodów rzeczowych w Krakowie jest ciemne i wilgotne. Po kilku jeszcze wyjaśnieniach natury lekarskiej rozprawa zostaje odroczone do dnia dzisiejszego.

Z SALI SĄDOWEJ.

Epilog demonstracji młodzieży endeckiej.

Wczoraj w małej sali Sądu okręgowego przy licznych udział publiczności zakończono proces przeciw studentowi Zamorskiemu i towarzyszą. Około godziny 12-tej przewodniczący sędzia Witoszyński ogłosił wyrok, mowa którego Zygmunt Zamorski za wywołanie wybuchu petardy sporządzonej przez siebie oraz dwukrotnie fałszywe zeznania, skazany został na 2 i pół roku więzienia z zawieszeniem na 5 lat.

Za fałszywe zeznania skazano Jerzego Małucha i Eustachego Krywułę na 10

miesięcy więzienia z zawieszeniem na dwa lata. Michała Chrapustę zaś na rok ciężkiego więzienia z zawieszeniem na trzy lata. Zkolei sędzia Wito szyński przeczytał motywację wyroku. Wszystkim oskarżonym przyznano za wieszenie karę ze wstępu na możliwość poprawy i dokończenie studiów. Wiceprokurator Krajewski zapowiedział apelację przeciw przyznaniu Zamorskiemu zawieszenia kary. obrońca Gürtler w imieniu wszystkich oskarżonych zgłosił odwołanie od wyroku.

Szanujesz zdrowie, czas i pieniądze, podróżując, wysyłając listy i towary samolotami. Informacje i bilety: Tel. 45-71 i 29-36 i biura podróży.

Z ZIEMI STANISŁAWOWSKIEJ

O elektryfikację wojew. stanisławowskiego.

Sieć elektryczna w dolinach Prutu, Czeremoszu i Oporu.

Województwo stanisławowskie nie może, przynajmniej jak dotychczas, poszczycić się znaczącym dorobkiem w dziedzinie elektryfikacyjnej. Wprawdzie wszystkie miasta powiatowe i wogóle większe ośrodki miejskie korzystają z oświetlenia elektrycznego oraz z energii elektrycznej jako siły napędowej w przemyśle oraz rzemiośle, koszt jednak produkcji prądu przy elektrowniach karłowatych i o małym zasięgu konsumpcyjnym jest tak wysoki, że elektrownie z trudem wiążą koniec z końcem, a z światła elektrycznego korzysta stosunkowo mało. Siąd powstaje błędne koło; elektrownie są naogół, zwłaszcza w małych ośrodkach, przedsiębiorstwami ledwo się utrzymującymi, a mieszkańcy obciążeni niesłychanie wysokimi opłatami.

W dodatku mamy tutaj cały szereg miasteczek, jak n. p. liczące przeszło 5000 mieszkańców Kuty, których jedynym oświetleniem jest lampy naftowe. Podobne zjawisko obserwujemy w całym szeregu innych miejscowości górskich, które są predystrynowane do roli poważnych ośrodków klimatycznych, a tymczasem toną w egipskich ciemnościach. Chodzi tutaj szczególnie o przepiękną dolinę Prutu, dolinę obu Czeremoszów oraz dolinę Oporu, które koncentrują w sobie gros głównych szlaków i ośrodków turystycznych, a w lwiej części pozbawione są światła elektrycznego.

A tymczasem województwo stanisławowskie rozporządza ogromnymi, wprost niewyczerpanymi, źródłami energii elektrycznej. Dość wspomnieć o wielkich możliwościach wykorzystania siły wodnej Prutu, Czeremoszów, Dniestru, Stryja, Oporu, o gazach ziemnych n. p. w Birkowie, wreszcie o odpadkach drzewnych z tartaków, które w braku innego zastosowania poprostu spuszczało się dotychczas do rzeki.

I tutaj mimowoli nasuwa się koncepcja, która zresztą omawiają kompetentne czynniki, koncepcja odpowiedniego wykorzystania naturalnych sił energii i zastosowania ich do warunków lokalnych. Chodziłoby o wybudowanie kilku centralnych elektrowni, które po zainstalowaniu odpowiedniej sieci elektrycznej na terenie całego województwa, a zwłaszcza w miejscowościach górskich i podgórskich, byłoby stacją rozdzielczą prądu dla całego województwa.

Podobne elektrownie mogłyby zostać zbudowane w dolinie Prutu, Czeremoszu, Stryja i Oporu. W ten sposób nie tylko rozwiązaliby się ciągle aktualna kwestie oświetlenia prądem elektrycznym całego pasa górskiego i podgórskiego, obsianego całym szeregiem doskonałych urządzeń letniskowo-klimatycznych, które dotychczas uruchamiały elektrownie prymitywne, a więc produkujące i sprzedające energię elektryczną ogromnie drogo, ale i stworzyłyby się szerokie możliwości dla lokalnego przemysłu, który korzystając z taniej energii, miałby większe widoki rozwoju.

Realizacji tego, ze wszechmiar godnego uwagi planu mogłyby się podjąć

miejsce samorzady powiatowe, współdziałając w miarę koniecznej potrzeby ze współpracy kapitału prywatnego, w stosunku do którego szeregi samorządowych względnie klimatycznych miejscowości ma zobowiązania formalne. Nie trzeba dodawać przy odpowiednim tego problemie rozwiązaniu, mogłoby to być na przyszłość poważnym źródłem dochodu dla samorządów, a dla ogółu mieszkańców, płacących obecnie w niektórych miejscowościach do 1 zł. 40 gr. za kilowat, istnym dobrodziejstwem. Wytworzony bowiem ta scentralizowana droga prąd, byłby bardzo tani, a więc dostępny dla najszerszych rzesz społeczeństwa. Z drugiej strony letniska górskie zyskałyby elektryczne światło, którego brak odbijał się dotychczas bardzo ujemnie na rozwoju letniskowym tej polaci naszych wspaniałych gór.

Sprawa racjonalnego rozwiązania problemu elektryfikacji Karpat południowo-wschodnich jest obecnie główną troską wojewódzkich władz administracyjnych i samorządów powiatowych, tak, że należy mieć nadzieję, iż problem ten niedaleki jest od realizacji.

M. Z.

ODDZIAŁ STANISŁAWOWSKI „SŁOWA POLSKIEGO”

Z dnem 20 b. m. został otwarty Oddział „Słowa Polskiego” w Stanisławowie, w lokalu Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem przy ul. Sobieskiego 37. Oddział czynny codziennie oprócz świąt od godziny 16-tej do 18-tej. ☎ Telefon 8-19.

Wszelkie materiały redakcyjne i ogłoszenia jak również zamówienia na prenumeratę kierować należy pod wspomnianym adresem.

Smutny los rodzin powstańców na terenie powiatu Dolina.

SPECJALNA KOMISJA Z DELEGATEM P. WOJEWODY BADA SPRAWĘ.

Agencja Wschód donosi: Kompetentne czynniki rozpatrują obecnie niezwykłą sprawę. Przed 80 laty jeden z powstańców nazwiskiem Kowalski, za kupił majątek Zakle w powiecie dolinańskim, z którego po kilka morgów darował kolegom powstańcom i ich rodzinom. Powstańcy pracowali częściowo na roli, częściowo zaś fabrykowali różne wyroby z żelaza. Powstańcy i ich rodziny byli prawowitymi właścicielami małych gruntów, nie mieli jednak pisanych aktów prawnych.

Minęły lata, Kowalski zmarł, majątek przechodził różne koleje, wreszcie został wystawiony na licytację, na której czeska firma Silvina nabyła teren i przystąpiła do wyrzucania powstańców i ich rodzin. Sprawa ciągnie się przez dłuższy czas.

Wobec wiekłej krzywdy, jaka mogłaby się stać rodzinom zasłużonych obywateli i z powodu skomplikowanego stanu prawnego, wojewoda stanisławowski p. Jagodziński zainteresował się osobiście stanem rzeczy w

miejsowości Zakle i spowodował komisję do zbadania sprawy. Onegdaj na powyższym terenie bawiła specjalna komisja: w zastępstwie p. wojewody, nacelnik wydziału bezpieczeństwa p. Sawicki, prezes Urzędu Ziemskiego p. Okołowicz, starosta z Doliny p. Brzostyński, referent Województwa p. Jagosz, inżynier powiatowy p. Pawłowski, prezes BBWR, rejent dr. Sokół z Kalusza. W komisji wzięli udział również reprezentanci firmy Silvina, dyr. Steier i adwokat dr. Hausman. Sprawy zainteresowanych właścicieli prowadzi bezinteresownie adwokat dr. Katz. Komisja rozpatrywała na miejscu stan prawny i faktyczny. Ustalono, że 30 do 40 rodzin, posiadających razem zaledwie 46 morgów gruntu, zagrożonych jest w swych odziedziczonych, nabytych przed 80 laty prawach, niedostatecznie jednak zabezpieczonych. Istnieją usiłowania, aby obca firma uznała wyjątkową sytuację zagrożonych rodzin i doprowadziła do życiowego załatwienia sporu.

KRONIKA.

REPERTUAR KIN:

BELLONA: „Lew Mongolów”.
OLIMPIA: „Czemp”.
RAJ: „Płonący okręt”.
WARSZAWA: „Mumia”.
URANIA: „Romeo i Julia”.

Legiony w malarstwie i grafice. We wtorek 25 bm. odbył się w sali kina „Raj” wykład kustosa lwowskiego Muzeum przemysłowego p. H. Cieśli n. t. „Legiony w malarstwie i grafice. Odczyt ten zgroma-

dził miejscowa elita społeczna, która z zainteresowaniem wysłuchała nader interesującej prelekcji.

Z związku z technikami dent. Onegdaj odbyło się doroczne walne zebranie związku zawodowego techników dentystrycznych okręgu stanisławowskiego. Po wyborze nowego zarządu, w skład którego weszli J. Scherzler (prez.), Sonnenreich i Schumlaner, uchwalono oddać wszelkie agendy towarzystwa do prowadzenia prezydium, ponadto postanowiono kontynuować nadal

Świętowanie w klubie B. B. W. R.

Od Klubu BBWR otrzymujemy następujący komunikat:

Koło BBWR w Stanisławowie urządza w dniu 29 b. m. o godz. 18.30 Świętowanie dla członków i sympatyków. Zaproszenia wydaje Sekretariat BBWR, Stanisławów, ul. Sobieskiego 37, codziennie od godz. 10—13.

Świętowanie u mieszczan.

Miejsce stowarzyszenie mieszczańskie urządza w dniu 29 bm. o godz. 18.30 zbiorowe świętowanie, na które zaproszeni zostali przedstawiciele władz, oraz organizacji społecznych.

Wyjazd prezesa stanisł. Dyr. kolei do Warszawy.

Prezes miejscowej Dyrekcji kolej. p. inż. Wołkanowski wyjechał w dniu wczorajszym w sprawach służbowych do Warszawy, gdzie zabawi kilka dni.

Wycieczka kolejowa do Poznania.

Staraniem miejscowych władz kolejowych w dniu 5 maja br. wyjedzie ze Stanisławowa do Poznania zbiorowa wycieczka na Targi Poznańskie. Wyjazd nastąpi dnia 5 maja o godz. 18.09, powrót zaś do Stanisławowa dnia 8 maja br. o godz. 7 m. 45.

Cena biletu III. kl. 25 zł. 90 gr. tam i z powrotem. Bilety już do nabycia w Orbisie w Stanisławowie i Kołomyi oraz we wszystkich kasach kolejowych w obrębie stanisławowskiej Dyrekcji kolejowej.

Zapowiedź obrzynie imprezy turystycznej na Huculszczyźnie.

W łonie miejscowych czynników interesujących się bliżej rozwojem turystyki na Huculszczyźnie powstała koncepcja urządzenia w b. roku zakrojonej na ogromną skalę imprezy turystycznej, która ściągłaby tysiączne rzesze z całej Polski. Chodzi tutaj o imprezę, która przyjmie nazwę „Święta Gór”. Szczegóły podamy w jednym z najbliższych numerów naszego pisma.

Urządzenie werandy na dworcu kolejowym w Worochcie.

W związku z rozwojem Worochty, jako uzdrowiska, które rokrocznie ściągają tysiączne rzesze letników oraz turystów z całej Polski, miejscowe władze kolejowe noszą się z zamiarem wybudowania dla wygody publiczności specjalnej otwartej werandy na dworcu w Worochcie. Budowa wspomnianej werandy rozpocznie się w najbliższym czasie.

Dom schadzek w Stanisławowie.

Dzięki poufnej wiadomości udało się policji stanisławowskiej wpaść na ślad domu schadzek przy ul. Ugodnej 4. Przeprowadzona na miejscu rewizja dała poważny materiał obciążający. Właścicielem domu schadzek okazał się niejaki Teller, który podobno trudni się tym zawodem od dłuższego czasu. Wiadomość ta budzi wielką sensację wśród mieszkańców Stanisławowa gdyż bywałcami domu schadzek, jak głosi fama, miały być osoby z wyższych rzędów sfer. Oczywiście są to tylko pogłoski, które w świetle przeprowadzonych dochodzeń mogą się okazać nieuzasadnionymi.

akcje nowelizacyjną w jak najszybszym zakresie.

Z życia ukraińskiego. Staraniem ukraińskiego Tow. technicznego odbędzie się 29 bm. dyskusja o ukraińskim banku przemysłowym, który wspomniane Tow. zamierza powołać do życia w Stanisławowie.

Stypa malarzka. 22 bm. urządzili stanisławowscy artyści-plastyce zabawę w salach Kasyńskiego. Zabawa, która zaszczyciła swą obecnością przedstawiciele władz i wojskowości, wypadła niezwykle udanie.

Otwarcie sezonu lekkoatletycznego. 3 maja odbędzie się bieg o pułkarz przedchodni ufundowany przez redakcję „Kurjera Stanisławowskiego”. Bieg ten będzie otwarciem sezonu lekkoatletycznego w Stanisławowie.

Ciekawy proces. Dziś tj. 27 odbędzie się w tut. sądzie dalszy ciąg rozprawy przeciw inż. Macurze, oskarżonemu o dopuszczenie się zniewagi na osobie rotmistrza Dobrzańskiego i obrazę wojska. Sprawa ta wywołała w mieście ze względu na osobę oskarżonego olbrzymie zainteresowanie. Wynik rozprawy podamy w najbliższym numerze.

